

Sagsnr. 2024 - 3634 Doknr. 946944

## **Høringssvar fra Autisme- og Aspergerforeningen vedrørende lovforslag om indførelse af beløbsgrænse på 10 %**

Autisme- og Aspergerforeningen takker for muligheden for at kommentere på dette lovforslag. Vi repræsenterer autister med forskellige behov og funktionsevner, og vi arbejder for at sikre deres trivsel, rettigheder og adgang til passende støtte i samfundet. Med dette høringssvar vil vi belyse vores bekymringer i forhold til det fremsatte lovforslag.

### **1. Begrænsning af det frie valg for botilbud**

#### **Autisme-og Aspergerforeningens bekymring:**

Indførelsen af en beløbsgrænse på 10 % for alternative botilbud *begrænser* retten til selvbestemmelse for borgere med betydelig og varigt nedsat funktionsevne, herunder autister. Mange autister har brug for botilbud, der tager højde for komplekse og individuelle behov, som ofte kræver en højere takst end standardtilbud. Uden adgang til passende tilbud kan det føre til mistro og forværrede udfordringer og dermed øgede udgifter.

Retten til selvbestemmelse og frit valg af bolig er beskyttet under Artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) samt Artikel 19 i FN's Handicapkonvention (CRPD). Indskrænkning af denne ret skal være proportional og tage højde for borgerens individuelle behov.

#### **Autisme-og Aspergerforeningen mener:**

- At der bør indføres en undtagelsesordning, der sikrer, at autister med komplekse behov kan vælge tilbud, der overstiger beløbsgrænsen, hvis det vurderes nødvendigt i forhold til en autistisk borgers komplekse udfordringer.
- At kommuner bør forpligtes til at dokumentere, hvordan visiterede tilbud opfylder borgerens individuelle behov, herunder gennem adgang til autisemefaglig specialviden.

### **2. Manglende hensyn til autister uden verbalt sprog**

#### **Autisme-og Aspergerforeningens bekymring:**

Autister uden verbalt sprog er afhængige af tilbud med specialiseret støtte, fx kommunikations-hjælpemidler eller personale med viden om alternative kommunikationsformer. Beløbsgrænsen kan betyde, at disse borgere tvinges til tilbud, der ikke kan dække deres behov.

Ifølge CRPD Artikel 21 skal stater sikre adgang til passende kommunikationsformer for personer med handicap, herunder alternative og augmentative kommunikationsmidler. Manglende hensyntagen kan være en indirekte diskrimination (CRPD Artikel 5 og EMRK Artikel 14).

**Autisme-og Aspergerforeningen mener:**

- At det bør være et krav at botilbud, der inkluderer ikke-verbale autister, har den nødvendige kompetence og ressourcer til at støtte deres kommunikationsbehov.
- At det bør være obligatorisk for kommuner at vurdere tilbuddenes evne til at imødekomme ikke-verbale autistiske borgeres behov ved visitation.

**3. Geografisk placering og nærhed til netværk**

**Autisme-og Aspergerforeningens bekymring:**

For mange autister er stabilitet og nærhed til familie og netværk afgørende for tryghed, livskvalitet og trivsel. Autister har generelt set udfordringer på kommunikation og socialt samvær og er oftest afhængige af deres nærmeste. Beløbsgrænsen kan betyde, at autistiske borgere må acceptere tilbud langt fra deres familie og støttepersoner, hvilket kan øge isolation og forværre deres livskvalitet på grund af ensomhed.

Artikel 8 i EMRK beskytter retten til privat- og familieliv, som inkluderer retten til at bevare relationer til nære støttepersoner. Hvis autistiske borgere tvinges til at flytte langt fra deres netværk og nærmeste relationer, kan det være en overtrædelse af denne rettighed.

**Autisme-og Aspergerforeningen mener:**

- At det bør indføres geografisk nærhed til støttepersoner som et centralt kriterium i visitationen, selv hvis det medfører en mindre overskridelse af beløbsgrænsen.
- At kommuner bør forpligtes til at prioritere tilbud i borgerens nærområde, hvor det er muligt.

**4. Risiko for indirekte diskrimination af autister**

**Autisme-og Aspergerforeningens bekymring:**

Autister med komplekse behov risikerer at blive uforholdsmæssigt **ramt af lovforslaget**, da deres komplekse behov ofte kræver dyrere tilbud. Hvis beløbsgrænsen gør det umuligt at finde passende tilbud, kan det medføre en forringelse af deres livskvalitet, rettigheder og levevilkår.

CRPD Artikel 28 beskytter retten til en passende levestandard, og Artikel 3 understreger princippet om fuld og effektiv deltagelse i samfundet uden diskrimination. Hvis lovforslaget fører til udelukkelse fra passende tilbud, kan det stride mod disse bestemmelser.

**Autisme-og Aspergerforeningen mener:**

- At det bør gøres obligatorisk at inkludere autismefaglig specialviden i vurdering i beslutninger om botilbud.
- At det bør etableres en kompensationsordning for dyrere tilbud, der er nødvendige for at sikre autistiske borgeres trivsel og rettigheder.

### Positive aspekter i lovforslaget

Autisme- og Aspergerforeningen anerkender de positive intentioner bag lovforslaget, herunder:

- **Takstgennemsigtighed:** Kravet om gennemsigtighed og kontrolenhedens rolle kan fremme fair konkurrence mellem offentlige og private tilbud og sikre korrekt prissætning.
- **Midlertidighed i beløbsgrænsen:** Solnedgangsklausulen giver mulighed for evaluering og justering af loven inden 2028, hvilket er en vigtig mekanisme for at undgå utilsigtede konsekvenser.
- **Kommunens fleksibilitet:** Muligheden for at vælge dyrere tilbud, hvis det vurderes fagligt hensigtsmæssigt, er et positivt element, der bør udvides til at omfatte flere borgere med komplekse behov.

### Afsluttende bemærkninger

Vi anerkender behovet for økonomisk styring og ansvarlighed på det specialiserede socialområde. **Dog opfordrer vi til, at lovforslaget justeres for at sikre, at det ikke utilsigtet krænker menneskerettigheder eller FN's Handicapkonvention. For at opfylde Danmarks internationale forpligtelser anbefaler vi en mere fleksibel og individuel tilgang, der sætter borgeres (herunder særligt autistiske borgeres komplekse handicap) trivsel og rettigheder i centrum.**

Vi stiller os gerne til rådighed for yderligere dialog og samarbejde om at finde balancerede løsninger, der tilgodeser både økonomiske hensyn og autistiske borgeres rettigheder og livskvalitet.

Med venlig hilsen

**Bestyrelsen**

**Autisme- og Aspergerforeningen**

[info@asforeningen.dk](mailto:info@asforeningen.dk)